

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Інститут _____ Економіко-гуманітарний _____
/назва навчально-наукового інституту/
 Факультет _____ Економіки та управління _____
/назва /
 Кафедра _____ Фінанси, банківська справа та страхування _____
/назва /

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
 Перший проректор ЗНТУ
 В.Г. Прушківський
 «__» _____ 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

_____ ПП 9.1 Фінансова санація та банкрутство підприємств _____
/код і назва навчальної дисципліни/
 _____ магістр _____
/ступінь вищої освіти/
 галузь знань _____ 07 «Управління та адміністрування» _____
/шифр і назва/
 спеціальність _____ 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» _____
/шифр і назва/
 вид дисципліни _____ вибіркова _____
(обов'язкова/за вибором)

Запоріжжя - 2017 рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «Фінансова санація та банкрутство підприємств» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем магістр за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». – ЗНТУ. - 2017. - 26 с.

Розробники: Олійник Т.О., доцент кафедри фінанси, банківська справа та страхування, к.е.н., доцент
 /вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання/

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри
Фінанси, банківська справа та страхування
 /назва/

Протокол № 10 від «20» травня 2017 року

Завідувач кафедри _____ Шарова С.В.
 (підпис) (прізвище та ініціали)

«20» травня 2017 року

Робоча програма розглянута та схвалена НМК Факультету Економіки та управління
 / назва/

Протокол № 10 від «29» травня 2017 року

Голова НМК _____ Корольков В.В.
 ініціали) (підпис) (прізвище та

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>07 Управління та адміністрування</u>	За вибором ВНЗ	
	Напрямок підготовки <u>07 Управління та адміністрування</u>		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): <u>072 «Фінанси, банківська справа та страхування»</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		5-й	-
Індивідуальне науково-дослідне завдання ____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		9-й	-
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 6	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	14год.	-
		Практичні, семінарські	
		14 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		92 год.	-
		Індивідуальні завдання:	
			Контрольна робота
	Вид контролю: залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33 % - 67 %

для заочної форми навчання – 7% - 93%

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Вивчення теоретичних і практичних засад управління фінансовою санацією підприємства відіграє важливу роль у підготовці висококваліфікованого

магістра з фінансів, що володіє уміннями аналізувати причини кризової ситуації на підприємстві та навичками реструктуризації та оздоровлення підприємства за умовами ринку.

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок з питань управління фінансовою санацією підприємства, засвоєння елементів аналізу кризи на підприємстві, форм, методів та принципів реструктуризації та реорганізації, фінансового оздоровлення чи ліквідації підприємства.

1.2. Предметом навчальної дисципліни виступає система фінансово-економічних відносин, які виникають у процесі антикризового фінансового управління підприємством, його санації, реорганізації, банкрутства чи ліквідації.

1.3. Завдання навчальної дисципліни :

- з'ясування студентами сутності фінансової санації та порядку її проведення;
- формування у студентів навичок діагностики фінансової кризи та причин її виникнення на підприємстві;
- визначення методів, правил та джерел фінансування санаційних заходів;
- з'ясування економіко-правових аспектів санації, банкрутства та ліквідації підприємств;
- набуття студентами навичок здійснення досудової санації та вивчення комплексу питань, пов'язаних із санацією за рішенням суду;
- набуття студентами навичок планування фінансової санації;
- засвоєння процедур проведення санаційного аудиту;
- формування знань у студентів з питань реструктуризації та реорганізації підприємств у процесі санації та банкрутства;
- оволодіння методологічними підходами і методами оцінки вартості майна підприємства.

Внаслідок вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі **результати навчання**:

- ✓ використовувати в своїй практичній роботі знання для оцінки вартості майна підприємств;
- ✓ володіти механізмом проведення санаційної реструктуризації та реорганізації суб'єктів господарювання;
- ✓ проводити санацію балансу;
- ✓ демонструвати знання при складанні плану санації підприємства;
- ✓ здійснювати санаційний контролінг та санаційний аудит;
- ✓ проведення фінансової підтримки санації суб'єктів господарювання;
- ✓ визначення та розв'язання задач, пов'язаних із проведенням процедур банкрутства підприємства.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів **компетентностей**:

- загальних:

1. Здатність навчатися та постійно підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи, розвивати набуті знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.

2. Здатність до науково-дослідної та аналітичної роботи, інноваційної діяльності з метою отримання нових знань та їх використання для експертної оцінки господарських ситуацій і прийняття управлінських рішень.

3. Здатність працювати самостійно і в команді з використанням креативних підходів та налагоджувати комунікаційні зв'язки та міжособистісні взаємодії при вирішенні поставлених завдань, а також здатність до розширення профілю своєї професійної діяльності.

4. Здатність бути критичним та самокритичним, нести відповідальність за наслідки прийнятих організаційно-управлінських рішень.

5. Здатність володіти інструментальними засобами дослідження, отримання, зберігання, обробки обліково-аналітичної інформації та застосовувати їх під час вирішення поставлених завдань.

6. Здатність орієнтуватись в моделях прогнозування банкрутства підприємства та вміння застосовувати дані моделі на практиці.

- фахових:

Фахові компетентності, яких набуватимуть здобувачі в процесі вивчення навчальної дисципліни

Компетенції згідно освітньої програми	Складові компетентності
ПК-10 Здатність формувати у студентів теоретичні знання та практичні навички з питань управління фінансовою санацією підприємства, засвоєння елементів аналізу кризи на підприємстві, форм, методів та принципів реструктуризації та реорганізації, фінансового оздоровлення чи ліквідації підприємства.	Здатність розуміти зміст та причини виникнення фінансової кризи на підприємствах
	Здатність усвідомлювати сутність, зміст та значення фінансової санації, банкрутства, реорганізації та ліквідації підприємства
	Здатність виявляти та аналізувати внутрішні та зовнішні чинники діяльності підприємства, які можуть призвести до фінансової кризи
	Здатність здійснювати розробку і реалізацію плану та програми санації згідно з українським законодавством та проводити експертну оцінку запланованих санаційних заходів
	Здатність визначити характерні риси, методи та порядок проведення санаційного аудиту
	Здатність здійснювати розробку та реалізацію заходів санаційного характеру та ліквідації підприємств, визнаних господарським судом банкрутами
	Здатність здійснювати застосування методів і моделей прогнозування банкрутства у вітчизняній аналітичній практиці
	Здатність усвідомлювати сутність, форми та види реструктуризації та реорганізації підприємств у процесі санації
	Здатність здійснювати реструктуризацію та реорганізацію підприємства та приймати управлінські рішення за угодами злиття та поглинання підприємств

Структура складових предметно-спеціальних (фахових) компетентностей з навчальної дисципліни

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Спеціальні (фахові) компетентності				
Тема 1 Теоретичні основи фінансового оздоровлення підприємств				
1. Здатність розуміти зміст та причини виникнення фінансової кризи на підприємствах	Розуміти місце і значення фінансової кризи в системі антикризового фінансового управління на підприємстві	Усвідомити місце і значення фінансової кризи в системі антикризового фінансового управління на підприємстві	Користуватися науковою літературою з проблематики формування фінансової кризи. Зрозуміле донесення власних висновків, знань та пояснень до аудиторії.	Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності. Індивідуальна відповідальність за результати виконаних завдань у навчанні
Тема 2. Санаційний контролінг				
2. Здатність усвідомлювати сутність, зміст та значення фінансового контролінгу, як система методів та інструментів, спрямована на функціональну підтримку менеджменту підприємства .	Усвідомлювати значення фінансового контролінгу, як інформаційного забезпечення, планування, координації, контролю на підприємстві	Володіти знаннями та методами санаційного контролінгу: вартісний аналіз, портфельний аналіз, бенчмаркінг, ABC-аналіз.	Вести дискусію з питань значення та сутності санаційного контролінгу Зрозуміле донесення власних висновків, знань та пояснень до аудиторії	Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності. Індивідуальна відповідальність за результати виконаних завдань у навчанні
Тема 3. Складання та погодження плану фінансової санації підприємства				
3. Здатність розробляти стратегію	Вміти складати план досудової санації	Демонструвати вміння щодо управління і	Вести дискусію з питань управління і контролю за	Здатність до подальшого навчання з

санації, розробку і реалізацію плану та програми санації згідно з українським законодавством та проводити експертну оцінку запланованих санаційних заходів	та план санації, який складається під час провадження у справі про банкрутство.	контролю за виконанням плану та програми санації	виконанням плану фінансової санації та програми санаційних заходів	високим рівнем автономності. Індивідуальна відповідальність за результати виконаних завдань у навчанні
--	---	--	--	--

Тема 4. Санаційний аудит

4. Здатність вивчення наявної санаційної концепції та збір необхідної інформації для проведення санаційного аудиту	Володіти знаннями та навиками у здійсненні розробки програми санаційного аудиту та проведення експертної оцінки запланованих санаційних заходів	Демонструвати здатність здійснювати оцінку потенційної життєздатності підприємства, визначати санаційну спроможність підприємства як головну мету санаційного аудиту.	Донесення об'єктивної інформації до управлінського персоналу підприємства. Обґрунтування власної позиції щодо професійного судження. Підтримання ініціативності, духу підприємництва та бажання досягти успіху.	Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності. Індивідуальна відповідальність за результати виконаних завдань у навчанні
--	---	---	---	---

Тема 5. Досудова санація

5. Здатність визначити характерні риси, методи та порядок проведення досудової санації	Володіти знаннями з проведення досудової санації та інтерпретації відповідної інформації для прийняття управлінських рішень	Використовувати теоретичні, організаційні та методичні засади щодо порядку проведення досудової санації	Донесення об'єктивної інформації до управлінського персоналу. Обґрунтування власної позиції щодо професійного судження.	Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності. Індивідуальна відповідальність за результати виконаних завдань у навчанні
--	---	---	---	---

Тема 6. Внутрішні джерела фінансової санації підприємств

6. Здатність виявляти та аналізувати внутрішні джерела фінансування санації підприємства, які можуть забезпечити від фінансової кризи	Володіти знаннями з здійснення заходів щодо збільшення грошових надходжень: збільшення виручки від реалізації продукції (робіт, послуг) та інших операційних доходів, реструктуризація активів.	Демонструвати теоретичні, організаційні та методичні засади щодо збільшення грошових надходжень: збільшення виручки від реалізації продукції (робіт, послуг) та інших операційних доходів, реструктуризація активів.	Користуватися науковою літературою з проблематики формування внутрішніх джерел фінансування санації підприємства. Зрозуміле донесення власних висновків, знань та пояснень до управлінського персоналу.	Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності. Індивідуальна відповідальність за результати виконаних завдань у навчанні
---	---	--	---	---

Тема 7. Зовнішні джерела фінансової санації підприємств

7. Здатність виявляти та аналізувати зовнішні джерела фінансування санації підприємства, які можуть забезпечити від фінансової кризи	Володіти знаннями з здійснення фінансування санації підприємства за рахунок бюджетних коштів, додаткового випуску акцій, за рахунок банківських кредитів	Усвідомити місце і значення зовнішніх фінансових джерел санації у фінансовому оздоровленні підприємства	Підтримання ініціативності та бажання досягти успіху у використанні знань формування зовнішніх джерел фінансування санації підприємства	Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності. Індивідуальна відповідальність за результати виконаних завдань у навчанні
--	--	---	---	---

Тема 8. Реструктуризація підприємств

8. Здатність усвідомлювати сутність, форми та види реструктуризації	Володіти знаннями з реструктуризації та реорганізації підприємств і використо-	Володіти навиками з проведення реорганізації підприємств та інтерпретації отриманої	Донесення об'єктивної інформації до управлінського персоналу. Обґрунтування власної позиції	Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності. Індивіду-
---	--	---	---	---

та реорганізації підприємств у процесі санації. Приймати управлінські рішення за угодами злиття та поглинання підприємств	увати відповідну інформацію для прийняття управлінських рішень	інформації для прийняття управлінських рішень	щодо професійного судження про реструктуризацію підприємства	альна відповідальність за результати виконаних завдань у навчанні
Тема 9. Економіко-правові аспекти банкрутства та ліквідації підприємств				
9. Здатність здійснювати застосування методів і моделей прогнозування банкрутства у вітчизняній аналітичній практиці	Володіти знаннями зі здійснення ліквідації підприємств та оприлюднення відповідної інформації необхідної для користувачів інформації	Використовувати методичний інструментарій проведення оцінки ймовірності банкрутства підприємств на основі моделей одно- та багатфакторного дискримінантного аналізу	Донесення об'єктивної інформації до управлінського персоналу. Обґрунтування власної позиції щодо професійного судження.	Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності. Індивідуальна відповідальність за результати виконаних завдань у навчанні
Тема 10. Особливості фінансової санації та банкрутства підприємств різних форм власності та видів діяльності				
10. Здатність здійснювати розробку та реалізацію заходів санаційного характеру та ліквідації підприємств, визнаних господарським судом банкрутами	Володіти знаннями та навиками у здійсненні санації банку в рамках неprimусових заходів впливу, ліквідації комерційного банку, реорганізації як методу фінансового оздоровлення комерційних банків	Демонструвати теоретичні, організаційні та методичні засади щодо форми реорганізації комерційного банку, заходів щодо оздоровлення банківської системи в цілому	Користуватися науковою літературою з проблематики формування фінансової санації та банкрутства підприємств різних форм власності та видів діяльності.	Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності. Індивідуальна відповідальність за результати виконаних завдань у навчанні

2.3. Перелік попередніх та супутніх і наступних навчальних дисциплін

Попередні навчальні дисципліни	Супутні і наступні навчальні дисципліни
Фінанси підприємств	Стратегічний аналіз
Фінансовий аналіз	Фінансовий менеджмент
Фінансова діяльність суб'єктів господарювання	Ринок фінансових послуг
Фінансовий ринок	Інвестиційний аналіз

3. Анотація навчальної дисципліни «Фінансова санація та банкрутство підприємств»

МОДУЛЬ 1.

Змістовий модуль 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОГО ОЗДОРОВЛЕННЯ НЕПЛАТОСПРОМОЖНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Тема 1. Теоретичні основи фінансового оздоровлення підприємств

Література [1, 2, 4, 5, 6, 7].

Зміст теми: Сутність і мета фінансового оздоровлення підприємств. Причини та види економічної кризи підприємства. Економічна сутність санації підприємств.

Фінансова санація підприємства. Фінансова криза на підприємстві. Сутність процесу, економічний зміст та причини виникнення. Санаційний менеджмент. Необхідність прийняття рішення про проведення фінансової санації підприємств зі складним фінансовим станом. Класична модель фінансової санації, схема її проведення: виявлення фінансової кризи, аналіз причин виникнення кризової ситуації, рішення про розробку санаційної концепції, визначення цілей санації, формування стратегії санації, розробка програми, проекту та плану санації, реалізація, координація та контроль виконання запланованих заходів. Організація управління санацією та ліквідацією підприємства.

Тема 2. Санаційний контролінг Література [2, 4, 5, 6, 7, 9, 10].

Зміст теми: Сутність і мета контролінгу. Функції і завдання контролінгу. Система раннього попередження та реагування. Контролінг - як основа запобігання банкрутства.

Роль сучасних методів і технологій управління підприємством у мобілізації внутрішніх джерел фінансової санації. Контролінг як спеціальна, саморегульована система методів та інструментів, спрямована на функціональну підтримку менеджменту підприємства (включає в себе інформаційне забезпечення, планування, координацію, контроль, внутрішній консалтинг). Сутність фінансового контролінгу, функції та завдання. Стратегічний контролінг. Оперативний контролінг. Інструменти та методи контролінгу: вартісний аналіз, портфельний аналіз, бенчмаркінг, ABC-аналіз. Бюджетування як інструмент оперативного контролінгу. Впровадження контролінгу на підприємствах, які

перебувають у фінансовій кризі. Реінжиніринг підприємства як особлива система докорінного вдосконалення менеджменту та його роль у фінансовому оздоровленні підприємства

Системи внутрішнього контролю на підприємстві. Антикризисний фінансовий контролінг. Система раннього попередження та реагування.

Тема 3. Складання та погодження плану фінансової санації підприємства Література [2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10].

Зміст теми. Зміст плану санації та характеристика його розділів;. Розробка плану санації; Порядок розгляду та схвалення плану санації;. Оцінка ефективності плану фінансової санації підприємства.

Розробка стратегії санації та програми санаційних заходів. Мета, завдання і зміст плану фінансової санації підприємства. Структура плану фінансової санації: а) огляд попередньої історії підприємства (огляд), організаційна структура, види продукції, ціни та ринки збуту; б) аналіз руху готівки за попередні 12 місяців роботи; результати ліквідації активів (грошові надходження від продажу певних активів для сплати боргів); в) структура борг – загальна сума боргу, кількість кредиторів; динаміка кредиторської заборгованості, застарілість боргів, черговість виплати боргів кредиторам; г) заходи щодо відновлення платоспроможності; д) прогноз фінансових результатів (прогноз прибутків і збитків, руху готівки, сплати податків та інших обов'язкових платежів до бюджету, виплата зарплати працівникам) після проведення санації; е) розрахунок необхідних коштів для реалізації санаційних заходів і джерела їх надходження; ж) очікувані наслідки виконання плану санації, розрахунок ефективності санації. Застосування принципів і методів складання бізнес-плану у плануванні фінансової санації; складання плану маркетингу; виробництва і капіталовкладень, організаційного плану та фінансового плану. Особливості плану досудової санації та плану санації, який складається під час провадження у справі про банкрутство. Управління і контроль за виконанням плану санації

Тема 4. Санаційний аудит Література [1, 2, 6, 7, 8, 10].

Зміст теми: Сутність та основні завдання санаційного аудиту. Санаційна спроможність підприємства. Методи та програма санаційного аудиту. Вивчення наявної санаційної концепції та збір необхідної інформації. Аналіз причин кризи та сильних і слабких сторін підприємства. Експертна оцінка запланованих санаційних заходів. Акт аудиторської перевірки.

Санаційна спроможність підприємства. Сутність і завдання санаційного аудиту: оцінка потенційної життєздатності підприємства. Визначення санаційної спроможності підприємства як головна мета санаційного аудиту. Характерні риси санаційного аудиту. Методика та етапи проведення санаційного аудиту. Програма аудиту. Збір і систематизація інформації про підприємство. Оперативне та стратегічне становище підприємства. Методика поглибленого оцінювання фінансового стану неплатоспроможного підприємства. Інтегральна

Запорізький національний технічний університет, 2017

оцінка фінансового стану підприємства. Розрахунок та аналіз фактичних показників і тенденцій розвитку. Оцінка глибини фінансової кризи. Аналіз причин і симптомів фінансової кризи. Виявлення сильних і слабких сторін на підприємстві. Прийняття рішення про доцільність санації чи ліквідації підприємства. Складання акта аудиторської перевірки.

Тема 5. Досудова санація Література [2, 4, 5, 8, 9, 10].

Зміст теми: Сутність досудової санації та її відмінні риси. Ініціювання процедури досудової санації. План досудової санації та порядок його затвердження

Форми фінансової санації. Джерела фінансування санаційних заходів. Потреба в капіталі. Визначення потреби в капіталі, необхідному для фінансування санації підприємства. Потреба в капіталі для реалізації санаційних заходів виробничо-технічного характеру. Потреба в інвестиційному капіталі. Потреба в оборотних коштах. Зміст фінансової рівноваги на підприємстві. Умови забезпечення фінансової рівноваги. Правила фінансування. Золоте правило фінансування. Золоте правило балансу. Правило вертикальної структури капіталу. Ефект фінансового лівериджу. Оптимальна структура капіталу. Незадовільна структура балансу.

Змістовний модуль 2.

АНАЛІТИЧНЕ ТА ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САНАЦІЇ НЕПЛАТОСПРОМОЖНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Тема 6. Внутрішні джерела фінансової санації підприємств Література [1, 2, 5, 6, 7, 8].

Зміст теми: Форми фінансової санації. Внутрішні джерела фінансової санації. Санація із залученням коштів власників підприємства. Участь кредиторів у фінансовому оздоровленню боржника. Фінансова участь персоналу в санації підприємства.

Внутрішні джерела фінансової стабілізації. Збільшення вхідних і зменшення вихідних грошових потоків як джерела відновлення платоспроможності підприємства. Основні внутрішні резерви збільшення грошових надходжень: збільшення виручки від реалізації продукції (робіт, послуг) та інших операційних доходів, реструктуризація активів. Санаційні заходи, спрямовані на збільшення виручки від реалізації. Основні заходи з реструктуризації активів - мобілізація прихованих резервів, зворотний лізинг, здача в оренду основних фондів, оптимізація структури оборотних активів, рефінансування дебіторської заборгованості, продаж окремих низькорентабельних структурних підрозділів (філій) та основних фондів. Основні внутрішні резерви зменшення вихідних грошових потоків: зниження собівартості

продукції; згортання інвестицій та інших витрат, джерелом яких є прибуток підприємств.

Управління витратами: механізм управління витратами; директ-костинг; CVP - аналіз; таргет-костинг; метод ABC. Раціоналізація інвестицій.

Тема 7. Зовнішні джерела фінансової санації підприємств Література [2, 4, 5, 6, 7, 8, 10].

Зміст теми: Фінансування санації підприємства за рахунок бюджетних коштів. Фінансування санації підприємства за рахунок додаткового випуску акцій. Фінансування санації підприємства за рахунок банківських кредитів.

Зовнішні фінансові джерела санації: кошти власників, кошти кредиторів, державна фінансова підтримка. Форми залучення коштів власників: внески у статутний фонд, надання позик, цільові внески на безповоротній основі. Двоступінчаста санація: зменшення статутного капіталу з подальшим його збільшенням. Санація балансу – перша фаза двоступінчастої санації. Економічний зміст і мета санації балансу. Санаційний прибуток, його виникнення та призначення.

Методи зменшення статутного капіталу акціонерного товариства: 1) зменшення номінальної вартості акцій і конверсія акцій; 2) зменшення кількості акцій в обігу шляхом викупу товариством власних акцій з метою анулювання. Порядок збільшення статутного капіталу. Методи та джерела збільшення статутного капіталу. Альтернативна санація як форма вибору акціонерів (власників): або зменшення номінальної вартості їх корпоративних прав, або цільові внески на погашення балансових збитків і збереження належної їм частки номінальної вартості статутного капіталу. Форми участі кредиторів у фінансовому оздоровленні підприємства-боржника: 1) реструктуризація заборгованості; 2) зменшення або списання заборгованості; 3) надання санаційних кредитів.

Способи реструктуризації заборгованості - трансформація боргу у власність; конверсія короткострокової заборгованості в довгострокову; пролонгація строків сплати. Форми участі персоналу у фінансуванні санації - відстрочення або відмова від оплати праці; надання працівниками позик; купівля працівниками акцій свого підприємства. Участь кредиторів у фінансовому оздоровленні боржника: трансформація боргу у власність; пролонгація та списання заборгованості; санаційні кредити.

Тема 8. Реструктуризація підприємств. Література [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10].

Зміст теми: Суть поняття «реструктуризація підприємства». Форми реструктуризації підприємства та їх особливості. Цілі, завдання та етапи проведення реструктуризації підприємств. Проект заходів по реорганізації підприємства. Методи оцінки ефективності реструктуризації. Реструктуризація

підприємств як специфічний напрям антикризового управління. Загальні передумови реорганізації. Види реструктуризації - операційна, фінансова, реструктуризація підприємства. Зміст і порядок проведення операційної реструктуризації; заходи щодо змін у виробничих процесах і їх організації для підвищення рентабельності та конкурентоспроможності продукції підприємства. Поняття фінансової реструктуризації та основні заходи: відстрочення та розстрочення боргів, прощення боргів; мораторій на сплату боргів, продаж активів і обмін активів на борги. Реструктуризація підприємства як комплекс заходів, спрямованих на підвищення інвестиційної привабливості підприємства, збільшення обсягів випуску конкурентоспроможної продукції, підвищення ефективності виробництва та задоволення вимог кредиторів. Реорганізація юридичної особи як один із засобів реструктуризації підприємства. Види реорганізації юридичної особи - злиття, приєднання, поділ, відокремлення, перетворення. Складання передавального та розподільчого балансу під час реорганізації. Передумови реорганізації підприємства. Законодавчі вимоги до здійснення реорганізації. Можливості поліпшення фінансового стану та платоспроможності шляхом реорганізації

Тема 9. Економіко-правові аспекти банкрутства та ліквідації підприємств Література [2, 4, 5, 6, 7, 9, 10].

Зміст теми: Необхідність, функції та завдання інституту банкрутства підприємств. Порядок порушення справи про банкрутство. Процедура розпорядження майном боржника. Проведення зборів кредиторів і утворення комітету кредиторів. Ухвала про проведення санації боржника. Функції та повноваження керуючого санацією. Продаж в процедурі санації майна боржника як цілісного майнового комплексу. Функції та повноваження ліквідатора та членів ліквідаційної комісії. Черговість задоволення вимог кредиторів. Мирова угода. Приховане, фіктивне та зумисне банкрутство. Методика виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства. Доарбітражне врегулювання господарських спорів. Арбітражне врегулювання господарських спорів. Мета провадження справи про банкрутство підприємства-боржника. Функції законодавства про банкрутство. Суб'єкти банкрутства. Підстави для порушення справи про банкрутство. Неплатоспроможність підприємства. Загроза неплатоспроможності. Учасники провадження у справі про банкрутство. Арбітражний керуючий. Розпорядник майна, його функції та обов'язки. Комітет кредиторів. Функції та повноваження керуючого санацією. Функції та повноваження ліквідаційної комісії. Фінансове забезпечення ліквідаційних процедур. Продаж майна банкрута. Розподіл виручки від продажу ліквідаційної маси. Черговість задоволення вимог кредиторів. Ліквідація підприємства.

Запорізький національний технічний університет, 2017

Порядок складання ліквідаційного балансу. Затвердження ліквідаційного балансу. Санація за рішенням арбітражного суду. Мирова угода. Фіктивне банкрутство. Приховане банкрутство. Умисне банкрутство. Податкові аспекти банкрутства. Традиційні методи діагностики фінансової кризи. Моделі прогнозування банкрутства. Одно факторні моделі діагностики банкрутства. Багатофакторний дискримінантний аналіз. Інтегральні моделі діагностики українських підприємств. Мирова угода та порядок її укладання. Процедура ліквідації підприємства в разі визнання його банкрутом. Повноваження ліквідатора. Ліквідаційна маса та майнові активи, які включаються до її складу. Продаж майна банкрута, розподіл одержаних коштів. Черговість задоволення вимог кредиторів.

Тема 10. Особливості фінансової санації та банкрутства підприємств різних форм власності та видів діяльності Література [2, 3, 4, 5, 6, 7, 10].

Зміст теми : Санація банку в рамках не примусових заходів впливу. Ліквідація комерційного банку. Реорганізація як метод фінансового оздоровлення комерційних банків

Причини, симптоми та наслідки фінансової кризи банківської установи. Переведення комерційного банку на режим санації. Заходи щодо фінансової санації банківської установи. Призначення тимчасової адміністрації для управління комерційним банком. Порядок надання стабілізаційної позики. Ліквідація комерційного банку. Форми реорганізації комерційного банку. Заходи щодо оздоровлення банківської системи в цілому.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОГО ОЗДОРОВЛЕННЯ НЕПЛАТОСПРОМОЖНИХ ПІДПРИЄМСТВ												
Тема 1. Теоретичні основи фінансового оздоровлення підприємств	10	1	1	-	-	8	10	0,4	0,2			9,4
Тема 2. Санаційний контроль	14	1	1	-	-	12	14	0,7	0,2			13,1
Тема 3. Складання та погодження плану фінансової санації підприємства	12	2	2	-	-	8	12	0,6	0,2			11,2
Тема 4. Санаційний аудит	12	1	1			10	12	0,7	0,2			11,1
Тема 5. Досудова санація	12	1	1	-	-	10	12	0,6	0,2			11,2
Разом за змістовим модулем 1	60	6	6	0	0	48	60	3	1	0	0	56

Змістовий модуль 2 АНАЛІТИЧНЕ ТА ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САНАЦІЇ НЕПЛАТОСПРОМОЖНИХ ПІДПРИЄМСТВ												
Тема 6. Внутрішні джерела фінансової санації підприємств	12	1	1	-	-	10	12	0,6	0,2			11,2
Тема 7. Зовнішні джерела фінансової санації підприємств	12	1	1	-	-	10	12	0,6	0,2			11,2
Тема 8. Реструктуризація підприємств	12	2	2	-	-	8	12	0,6	0,2			11,2
Тема 9. Економіко-правові аспекти банкрутства та ліквідації підприємств	12	2	2			8	12	0,6	0,2			11,2
Тема 10. Особливості фінансової санації та банкрутства підприємств різних форм власності та видів діяльності	12	2	2	-	-	8	12	0,6	0,2			11,2
Разом за змістовим модулем 2	60	8	8	0	0	44	60	3	1			56
Усього годин	120	14	14	-	-	92	-120	6	2		-	112

4.1. Теми семінарських занять

Не передбачені навчальним планом

4.2. Теми практичних занять

Практичні заняття є одним з аудиторних видів робіт, спрямованих, насамперед, на розвиток навичок самостійної роботи при вивченні дисципліни «Фінансова санація та банкрутство підприємств» з метою поглиблення і розширення знань в області складання плану фінансового оздоровлення підприємства та визначенні потреби в капіталі, необхідному для фінансування санації підприємства в практичних ситуаціях кризового стану підприємства.

№	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Теоретичні основи фінансового оздоровлення підприємств Визначення економічної сутності санації та причин та видів економічної кризи підприємств.	1	0,2
2	Санаційний контролінг Вивчення інструментів та методів контролінгу: вартісний аналіз, портфельний аналіз, бенчмаркінг, ABC-аналіз.	1	0,2
3	Складання та погодження плану фінансової санації підприємства Визначення структура плану фінансової санації: аналіз	2	0,2

	руху готівки, динаміка кредиторської заборгованості, прогноз фінансових результатів. розрахунок ефективності санації		
4	Санаційний аудит Набуття практичних навичок і вмінь щодо складання програми санаційного аудиту, оцінки запланованих санаційних заходів та складання Акту аудиторської перевірки.	1	0,2
5	Досудова санація Набуття практичних навичок і вмінь щодо складання плану досудової санації та порядку його затвердження. Вивчення золотого правила фінансування та оптимальної структура капіталу.	1	0,2
6	Внутрішні джерела фінансової санації підприємств Набуття практичних навичок і вмінь щодо управління витратами: директ-костинг; CVP - аналіз; таргет-костинг; метод ABC.	1	0,2
7	Зовнішні джерела фінансової санації підприємств Вивчення способів реструктуризації заборгованості та форм участі кредиторів у фінансовому оздоровленні підприємства-боржника	1	0,2
8	Реструктуризація підприємств Визначення форм та методів оцінки ефективності реструктуризації підприємства. Види реорганізації юридичної особи - злиття, приєднання, поділ, відокремлення, перетворення.	2	0,2
9	Економіко-правові аспекти банкрутства та ліквідації підприємств Набуття практичних навичок і вмінь щодо складання мирової угоди та визначення прихованого, фіктивного та зумисного банкрутства, оцінка методики виявлення ознак неплатоспроможності підприємства .	2	0,2
10	Особливості фінансової санації та банкрутства підприємств різних форм власності та видів діяльності Визначення заходів щодо оздоровлення банківської системи	2	0,2
	Разом	14	2

4.3. Теми лабораторних занять

Не передбачені навчальним планом

4.4. Самостійна робота

Сучасна освіта будується, насамперед, на формування у майбутніх спеціалістів у сфері фінансів, банківської справи та страхування необхідних

Запорізький національний технічний університет, 2017

компетентностей, серед яких важливою є здатність до самостійної роботи, тому, під час вивчення курсу «Фінансова статистика» поряд з аудиторними заняттями підвищена увага приділяється організації і проведенню самостійної роботи.

Метою самостійної роботи є активізація засвоєння студентами теоретичних знань, формування навичок творчого опрацювання навчального матеріалу для підготовки до контрольних заходів та застосування у подальшій роботі. Самостійна робота студентів повинна стимулювати прагнення до наукового пошуку, створювати умови для професійного зростання та самовдосконалення.

Зміст самостійної роботи з курсу «Фінансова санація та банкрутство підприємств» полягає у:

- опрацюванні студентами матеріалу лекцій, які були прочитані напередодні з використанням рекомендованої базової і додаткової літератури;
- опрацювання студентами розділів програми, які не висвітлюються на лекціях;
- розв'язання завдань-прикладів, які виносяться для додаткового домашнього опрацювання матеріалу з тем курсу;
- підготовки додаткового матеріалу у вигляді стислої доповіді з проблемних питань дисципліни для обговорення під час лекційних та практичних занять з використанням сучасних інформаційних технологій;
- підготовки до поточного та підсумкового контролю, заліку.

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Теоретичні основи фінансового оздоровлення підприємств	8	9,4
2	Санаційний контролінг	12	13,1
3	Складання та погодження плану фінансової санації підприємства	8	11,2
4	Санаційний аудит	10	11,1
5	Досудова санація	10	11,2
6	Внутрішні джерела фінансової санації підприємств	10	11,2
7	Зовнішні джерела фінансової санації підприємств	10	11,2
8	Реструктуризація підприємств	8	11,2
9	Економіко-правові аспекти банкрутства та ліквідації підприємств	8	11,2
10	Особливості фінансової санації та банкрутства підприємств різних форм власності та видів діяльності	8	11,2
	Разом	92	112

Перелік питань для самостійної роботи

1. Розглянути класичну модель фінансової санації

1. Підготувати конспект питання аудит фінансової сфери підприємства

2. Навчитися проводити фінансовий аналіз щодо сильних та слабких рис підприємства
3. Розглянути акт аудиторської перевірки підприємства
4. Розглянути чинники, що сприяють зниженню собівартості продукції
5. Проаналізувати методи зменшення статутного фонду
6. Розглянути в чому полягає фінансова участь персоналу в санації підприємства
7. Розглянути методи контролінгу
8. Зробити порівняльний аналіз методів контролінгу
9. Провести розробку плану санації
10. Розглянути такий спосіб реорганізації підприємств як злиття
11. Розглянути такий спосіб реорганізації підприємств як поділ
12. Проаналізувати перетворення, як окремий випадок реорганізації підприємств.
13. Підготувати питання: «Приховане, фіктивне та зумисне банкрутство»
14. Розглянути питання щодо підписання мирової угоди
15. Розглянути етапи ліквідації підприємства
16. Розглянути план санації боржника
17. Розглянути податкові аспекти банкрутства та санації підприємств

4.5. Ідивідуальні завдання

Для студентів денної та заочної форм навчання – виконання контрольної роботи згідно Методичних вказівок до виконання контрольної роботи завдання з дисципліни «Фінансова санація та банкрутство підприємства» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «магістр» денної та заочної форм навчання спеціальностей 072 “ Фінанси, банківська справа та страхування ”, - Укл. / Т.О.Олійник– Запоріжжя: ЗНТУ, 2017. 37 с.

5. Методи навчання

Навчальний процес у Запорізькому національному технічному університеті здійснюється за кредитно-модульною технологією – моделі організації навчального процесу, яка ґрунтується на поєднанні двох складових: модульної технології навчання та кредитів (залікових одиниць) і охоплює зміст, форми та засоби навчального процесу, форми контролю навчальної діяльності студента в процесі аудиторної та самостійної роботи.

Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:

- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
- пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;
- бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;

- ілюстрація для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки);
- практична робота – для використання набутих знань у розв’язанні практичних завдань;
- аналітичний метод – мисленнєвого або практичного розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
- індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального;
- дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного;
- проблемний виклад матеріалу – для створення проблемної ситуації.

6. Методи діагностики знань

Контроль знань студентів з дисципліни «Фінансова статистика» ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання. Рейтингова система оцінювання – це система визначення якості виконаної студентом усіх видів аудиторної та навчальної роботи та рівня набутих ним знань та вмінь у межах навчальних модулів шляхом оцінювання в балах результатів цієї роботи під час поточного та підсумкового контролю, з наступним приведенням рейтингової оцінки в балах та оцінки за традиційною національною шкалою, шкалою ECTS.

Для визначення рейтингової оцінки курс дисципліни «Фінансова статистика» поділяється на 2 основних модуля, у межах яких розподілені теми. Ступінь вивчення студентами кожної теми дисципліни контролюється наведеними нижче методами під час аудиторних занять за п’ятибальною системою оцінювання, тестуванням за підсумками вивчення тем у межах кожного основного модулю, проведення підсумкового оцінювання.

Види поточного контролю під час проведення аудиторних занять:

1. Рішення практичних завдань-прикладів під час опрацювання матеріалу з теми на лекційних та практичних заняттях.
2. Самостійне рішення завдань-прикладів, які виносяться для додаткового домашнього опрацювання матеріалу щодо проблемних питань з теми лекційних занять.
3. Опитування з питань попередніх занять, які логічно пов’язані з темою поточного лекційного та практичного заняття для кращого засвоєння базового матеріалу з дисципліни.
4. Самостійна підготовка додаткового матеріалу у вигляді стислої доповіді-реферату з проблемних питань дисципліни для обговорення під час лекційних та практичних занять.

Для студентів заочної форми навчання: захист контрольної роботи, розв’язання задач, тестування.

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Поняття та економічна сутність санації підприємства.
2. Сутність і наслідки банкрутства підприємства.
3. Цілі та завдання фінансової санації.
4. Досудова санація, її мета, ініціатори проведення.
5. Санація підприємства-боржника за ухвалою господарського суду, її цілі, ініціатори проведення.
6. Фінансова санація та банкрутство.
7. Основні етапи проведення санації підприємства.
8. Класична модель фінансової санації.
9. Передумови прийняття рішення про проведення фінансової санації.
10. Симптоми фінансової кризи на підприємстві.
11. Основні внутрішні і зовнішні причини кризи.
12. Система показників-індикаторів фінансової кризи.
13. Використання балансових (агрегатних) моделей для оцінки кризового стану.
14. Статистичні моделі прогнозування банкрутства.
15. Експертні методи оцінки кризового стану та загрози банкрутства підприємства.
16. Рейтингові системи оцінки фінансового стану та загрози банкрутства.
17. Діагностика фінансового стану та загрози банкрутства на основі аналізу грошового обороту підприємства.
18. Оцінка потенціалу відновлення платоспроможності (санаційної спроможності) підприємства.
19. Стратегія санації, її зміст, мета, розробка.
20. Структура і зміст плану фінансової санації.
21. Основні критерії оцінювання ефективності санації та розрахунок ефективності санації.
22. Фінансові показники, які треба наводити у плані санації
23. Застосування принципів і методів бізнес-планування при складанні плану санації.
24. Особливості плану санації, яка проводиться за ухвалою господарського суду.
25. Контроль за виконанням плану санації.
26. Основні завдання санаційного аудиту.
27. Проведення аудиту для визначення доцільності санації або ліквідації підприємства.
28. Встановлення санаційної спроможності підприємства.
29. Програма аудиторської перевірки плану санації.
30. Експертиза запланованих санаційних заходів щодо реальності їх здійснення.
31. Аудит фінансової звітності в процесі оцінки вартості підприємства в цілому та окремих видів активів.
32. Аудит фінансово-господарської діяльності під час реорганізації підприємств.
33. Основні внутрішні джерела відновлення платоспроможності підприємства.

Запорізький національний технічний університет, 2017

34. Санаційні заходи, спрямовані на збільшення виручки від реалізації.
35. Основні заходи з реструктуризації активів.
36. Санаційні заходи, спрямовані на зменшення вихідних грошових потоків.
37. Впровадження сучасних методів і технологій управління для мобілізації внутрішніх джерел фінансової санації.
38. Контролінг та його роль у виході підприємства з фінансової кризи.
39. Методи контролінгу.
40. Бюджетування як інструмент оперативного контролінгу.
41. Реінжиніринг і його роль у фінансовому оздоровленні підприємства.
42. Зовнішні фінансові джерела санації.
43. Форми залучення коштів власників.
44. Двоступінчаста санація.
45. Санація балансу, її зміст і мета.
46. Санаційний прибуток, його виникнення та призначення.
47. Методи зменшення статутного капіталу акціонерного товариства.
48. Методи і джерела збільшення статутного капіталу
49. Альтернативна санація.
50. Форми участі кредиторів у фінансовому оздоровленні підприємства.
51. Способи реструктуризації заборгованості.
52. Форми участі персоналу у фінансуванні санації.
53. Форми та методи державної підтримки санації.
54. Пряме державне фінансування санації.
55. Непрямі форми державної підтримки санації.
56. Види реструктуризації, їх характеристика.
57. Операційна реструктуризація, порядок її проведення.
58. Фінансова реструктуризація, її основні заходи.
59. Реструктуризація підприємства, її зміст.
60. Реорганізація як засіб реструктуризації підприємства.
61. Види реорганізації.
62. Законодавчі вимоги до здійснення реорганізації.
63. Реорганізація, спрямована на укрупнення підприємств, її ефект.
64. Порядок злиття та приєднання підприємств.
65. Реорганізація, спрямована на розукрупнення підприємств, її роль у фінансовому оздоровленні.
66. Порядок поділу та відокремлення підприємств.
67. Порядок реорганізації підприємств перетворенням.
68. Передавальний та розподільчий баланси, особливості їх складання.
69. Завдання експертного оцінювання вартості підприємства.
70. Принципи оцінювання вартості майна.
71. Інвентаризація майна як складова процесу, порядок її проведення.
72. Сутність основних методичних підходів до оцінки майна — дохідного, ринкового (порівняльного) та витратного.

73. Методологія дохідного підходу до оцінки цілісних майнових комплексів і окремих об'єктів.
74. Оцінка діючого підприємства порівняльним (ринковим) методом.
75. Майновий (витратний) підхід до оцінки підприємства.
76. Сфера застосування дохідного, порівняльного, витратного підходів до оцінки майна.
77. Основні типи вартості майна, їх характеристика.
78. Оцінювання вартості корпоративних прав.
79. Оцінювання об'єктів нерухомості.
80. Оцінювання вартості нематеріальних активів.
81. Оцінювання вартості рухомого майна.
82. Законодавче врегулювання процедур санації, банкрутства та ліквідації підприємств в Україні.
83. Професійні учасники процесу санації, банкрутства та ліквідації.
84. Арбітражний керуючий, його функції та завдання.
85. Професійні вимоги до арбітражного керуючого, оплата його послуг.
86. Комітет кредиторів і збори кредиторів.
87. Проведення санації підприємства-боржника його керівником.
88. Мирова угода та порядок її укладання.
89. Процедура ліквідації підприємства в разі визнання його банкрутом.
90. Поняття прихованого, фіктивного та умисного банкрутства.

7. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

Кожен змістовний модуль оцінюється за 100-бальною шкалою.

Під час змістовного модульного контролю враховують наступні види робіт:

Проведення змістовного модульного контролю з дисципліни «Фінансова санація та банкрутство підприємств»

Найменування завдань	Кількість балів	Загальна кількість балів
5 тестів	5	25
Задача	20	20
Теоретичне питання	25	25
Активна участь у семінарських заняттях	15	15
Відвідування лекцій	5	5
Наявність конспекту	10	10
Підсумок	x	100

Підсумкова оцінка за семестр визначається як середня двох підсумкових контролів за перший та другий змістовних модулів.

Поточний контроль з теми під час проведення аудиторних занять оцінюються за п'ятибальною шкалою. Підсумковий контроль у вигляді заліку з питань всіх тем проводиться під час контрольних тижнів.

Запорізький національний технічний університет, 2017

Кожен змістовний модуль оцінюється за 100-бальною шкалою.

Підсумковий контроль визначається як середня двох контролів за перший та другий змістовні модулі.

Поточний контроль проводиться за наступною схемою:

Розподіл балів, які отримують студенти при поточному оцінюванні знань(залік)

Поточне тестування та самостійна робота										Середня сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	100
15	22	21	21	21	20	20	21	20	19	

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Національна шкала академічної оцінки	Шкала ECTS	Шкала навчального закладу
зараховано	ABCDE	60-100
не зараховано з можливістю повторного складання	FX, F	35-59
не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F	1-34

8. Навчально-методичне забезпечення

1. Комплект завдань для проведення вхідного контролю.
2. Комплект завдань для проведення поточного контролю.
3. Комплект завдань для підсумкового контролю
4. Конспект лекцій з дисципліни «Фінансова санація та банкрутство підприємств» для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної та заочної форм навчання / Укл. Т.О. Олійник – Запоріжжя: ЗНТУ, 2017.

5. Методичні вказівки до проведення практичних занять з дисципліни «Фінансова санація та банкрутство підприємств» для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної та заочної форм навчання / Укл. Т.О. Олійник – Запоріжжя: ЗНТУ, 2017.

6. Методичні вказівки до організації самостійної роботи з дисципліни «Фінансова санація та банкрутство підприємств» для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної та заочної форм навчання / Укл. Т.О. Олійник – Запоріжжя: ЗНТУ, 2017.

7. Методичні вказівки по виконанню індивідуального завдання з дисципліни «Фінансова санація та банкрутство підприємств» для студентів спеціальності

Запорізький національний технічний університет, 2017

072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної та заочної форм навчання / Укл. Т.О. Олійник – Запоріжжя: ЗНТУ, 2017.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

9.1 Базова

1. Боронос В. Г. Управління фінансовою санацією підприємств : методика та практика / В. Г. Боронос, І. Й. Плікус. – Суми : СумДУ, 2011. – 311 с.
2. Єлецьких, С.Я. Фінансова санація та банкрутство підприємств [Текст]: навчальний посібник / С.Я. Єлецьких, Г.В. Тельнова; Мін-во освіти і науки України, Донбаська держ. машинобудівна академія. – К.: ЦУЛ, 2007. – 176 с.
3. Кондрашихін А.Б. Фінансова санація і банкрутство підприємств [Текст]: навчальний посібник / А.Б. Кондрашихін, Т.В. Пепа, В.О. Федорова; Мін-во освіти і науки України. – К.: ЦУЛ, 2007. – 208 с.
4. Копилук О.І. Фінансова санація та банкрутство підприємств [Текст]: навчальний посібник / О.І. Копилук, А.М. Штангрет. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 168 с.
5. Онисько С.М. Фінансова санація та банкрутство підприємств [Текст]: підручник / С.М. Онисько. – 2-ге вид., випр. і доп. – Львів: Магнолія 2009. – 268 с.
6. Терещенко О. О. Фінансова санація та банкрутство підприємств : навч. посібник / О. О. Терещенко. – К. : КНЕУ, 2010. – 412 с.
7. Терещенко О. О. Антикризове фінансове управління на підприємстві : монографія / О. О. Терещенко. – К. : КНЕУ, -2014. – 368 с.
8. Управління фінансовою санацією підприємства: Практикум / Уклад.: А. Ю. Семеног. – Суми: УАБС, 2015. – 58 с.
9. Управління фінансовою санацією підприємства [текст] : підручник. /Т. А. Говорушко, І. В. Дем'яненко, К. В. Багацька [та ін.] за заг. ред.Т. А. Говорушко – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 400 с.
10. Череп А.В. Фінансова санація та банкрутство суб'єктів господарювання: Підручник. / А.В.Череп. – К.: Кондор, 2006. – 380 с.

9.2. Допоміжна

11. Азаренкова Г.М. Фінанси підприємств: Навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни / Г.М. Азаренкова, Т.М. Журавель, Р.М. Михайленко. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання-Прес, 2011. – 268 с.
12. Александров Д. Історичні аспекти правового регулювання управління активами // Підприємництво, господарство і право. – 2011. – № 4. – С. 86-90
13. Александров Д. Правові форми здійснення управління витратами // Підприємництво, господарство і право. – 2011. – № 5. – С. 48-52

14. Аналіз фінансового стану виробничої та комерційної діяльності підприємства: Навч. посібник для вузів / В.П. Шило, Н.І. Верхоглядова, С.Б. Ільїна та ін. – К.: Кондор, 2010. – 240 с.
15. Антонов В.М. Фінансовий менеджмент: сучасні інформаційні технології: Навч. посібник для вузів / В.М. Антонов, Г.К. Яловий; За заг. ред. В.М. Антонова. – К.: Центр навчальної літератури, 2010. – 432 с.
16. Басюк М.П. Реструктуризація дебіторської заборгованості підприємства // Фінанси України. – 2004. – № 12. – С. 115-123
17. Білейченко О.Г. Структура обігових коштів в умовах ринкової економіки // Фінанси України. – 2013. – № 5. – С. 70-73
18. Бланк И.А. Управление затратами предприятия. – К.: Эльга, Ника-Центр, 2013. – 446 с.
19. Бондаренко О.С. Методика управління портфелем дебіторської заборгованості // Актуальні проблеми економіки. – 2011. – № 4. – С. 17-23
20. Бондар О.В. Проблеми капіталізації витрат по лізингу необоротних активів // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 10. – С. 20-26
21. Буряковський В.В., Котлова Л.М., Бикова В.Г. Посібник до вивчення курсу «Управління фінансовою санацією підприємства». – Дніпропетровськ: РВВ ДНУ, 2006. – 84 с.
22. Бутенко В. Оборотный капитал предприятия. Прогнозирование статей финансовой отчетности // Справочник экономиста. – 2011. – № 6. – С. 77-84
23. Вітлінський В.В. Планування обсягу реалізації продукції та дебіторської заборгованості підприємства в умовах невизначеності / В.В. Вітлінський, В.І. Скілько // Фінанси України. – 2011. – № 5. – С. 127-133
24. Воловець Я.В. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навчальний посібник для вузів. – К.: Алерта. – 200 с.
25. Галуза С. Оцінка використання фінансових ресурсів у аналізі ефективності підприємства / С. Галуза, В. Артемов // Економіка України. – 2010. – № 6. – С. 86-89
26. Герасимова Л.М. Управление ненормируемыми оборотными средствами // Аграрная наука. – 2010. – № 8. – С. 13-16
27. Пепа Т.В. Управління фінансовою санацією підприємств [Текст]: навчальний посібник / Т.В. Пепа; Мін-во освіти і науки України, Мін-во транспорту та зв'язку України, Держ. економіко-технологічний ун-т транспорту. – К.: ЦУЛ, 2008. – 440 с.

10. Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України - <http://ukrstat.gov.ua/>
2. Офіційний веб-портал Верховної ради України - <http://rada.gov.ua/>
3. Офіційний портал Міністерства доходів і зборів України - <http://minrd.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Державної казначейської служби України - <http://www.treasury.gov.ua>

5. Офіційний сайт Державної фінансової інспекції України - <http://www.dkrs.gov.ua>
6. Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. Вернадського - www.biblvernad.org.ua.

10. Інформаційні ресурси

10.1 Періодичні видання

1. Банківська справа
2. Вісник НБУ
3. Економіка, фінанси, право
4. Економіст
5. Урядовий кур'єр
6. Фінанси України

10.2 Електронні ресурси

1. www.rada.gov.ua	13. www.unia.com.ua
2. www.ukrstat.gov.ua	14. www.rada.kiev.ua
3. www.kmu.gov.ua	15. www.e-xecutive.ru
4. www.bank.gov.ua	16. www.me.gov.ua
5. www.sta.gov.ua	17. www.fg.gov.ua
6. www.ac-rada.gov.ua	18. www.minfin.gov.ua
7. www.rada.gov.ua	19. www.unlease.ru
8. www.sokrat.kiev.ua	20. www.finservice.com.ua
9. www.pfts.com	21. www.ueplac.kiev.ua
10. www.utis.mk.ua	22. www.ier.kiev.ua
11. www.ramle.ru	23. www.teraudit.com.ua
12. www.finmarket.info	